

ALA

Foto Dick Wase

Ala socken i Kräklinge [ting](#), Kräklinge [setting](#) i [Medeltredingen](#) skrivs omkring 1235, i den äldsta [taxuslistan](#), "Alum" och i den från 1200-talets slut "Ala". Namnet kommer sannolikt av ett "ahl", kultplats, möjligen dock av lövträdet Al.

Kyrkan består av ett långhus från 1100-talet och ett lika brett kor från 1200-talets mitt, som ersatt det äldre kor som ursprungligen varit fogat till kyrkan, samt ett kvadratisk torn från 1200-talets andra fjärdedel. Ett årtal i den äldsta taxuslistan, 1149, är samtida med [Akebäck](#) och kan markera startpunkten för bygget av den äldsta kyrkan. Korets gotiska fönster insattes troligen omkring år 1300, då samtidigt de bevarade glasmålningarna utfördes. I ringkammarens valv finns målningar från slutet av 1200-talet och på norra muren från 1400-talets mitt. Merparten av dessa senare målningar finns dock på långhusets mur. De är utförda av den sk "Passionsmästaren". Dopfunten är från 1200-talets mitt.

I Ala ligger också Fjäle ödegård, vilken började grävas ut på 1970-talet. Den anlades i mitten av romersk järnålder, men det yngsta bostadshuset, vilket lämningar på 1700-talet anges som "Fiähle Büsses huus", övergavs i mitten av 1300-talet. I Visby fanns en rådmansläkt "Fiæle", känd endast genom vapensköld och binamn på en numera försvunnen minnestavla från Vårfrukyrkan i Visby. Men det är inte avgjort att man hästammade från Fjäle i Ala. Gårdar med samma namn finns även i Anga och Mästerby.

I [taxuslistorna](#) har socknen en avgift om 1 ½ mark.

Människornas Visby, den överlägset bästa guiden till Visbys medeltidshistoria.

HAIMDAGAR
Sökemagasin för alla tidars historia

En jämförelse med Covid-19
Asiaten 1957
Över 5000 sjuka
Svårskilt utbrott i skolorna
Anders R Johansson, sid 11-21

Ytterligare anteckningar av en nazistisk antisemit i Ekeby 1932-36
Lindströmskärl och Gunnarstrand i ett teatraliskt blicker
sid 6-12

RÅDET I VISBY
Från till ca 1585
Dick Wase sid 25-41

När - och varför - byggdes Vårfru-kyrkan i Visby?
Dick Wase, sid 47-48

Industrihamnen på Ahr 1932-1947
Dittada intervju, unika fotos
sid 22-26

- Markdelning på Torsburg 1638-39 sid 27
- Brandskotsvärderingar i Gammelgårn 1872 sid 29
- Biskop Karls martyrdöd 1220 och Gutalagens tillkomst sid 30
- Summa Fiskefångst 1949 sid 31
- + Folkinräse med tank sid 32
- Spöman från Helled Torpederad och sänkt fyra gånger 1939-41 sid 33
- Vräkning på Hallfreda 1937 sid 34
- Segare och förlorare i mål-väp-pojngott sid 37
- Flyttningar och Jordbruk Mangsarve vintern-sommaren 1921 sid 34-36

Haimdagar ISSN 1404-8111 www.haimdagar.se

Prenummerera på den i särklass bästa och mest vetenskapliga gotländska historiska tidskriften. *HAIMDAGAR*. info@haimdagar.se

Tillbaka till hemsidan

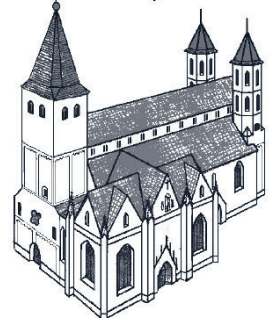
Livet på Visborg slott, av Anders R Johansson. Den ultimata boken om den en gång stora och mäktiga borgen i Visbys sydöstra hörn.

Dick Wase i Haimdagar 1998-2019. Viktig forskning kring medeltidens Gotland.

DE MEDELTIDA VISBYKYRKORNA

En vägledning till kyrkoruinerna och domkyrkan

Dick Wase

De medeltida Visbykyrkorna. Den bästa ciceronen till Visbys medeltida kyrkor.